Tulevaisuuden megatrendejä ja kehittämisideoita Kliininen asiantuntija kehittäjänä -seminaarissa

8.4.2019

Seinäjoen ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan yksikössä järjestettiin Taitoja hyvinvointipalveluja tuottaville pk-yritykselle simulaation keinoin -hankkeen kevätseminaari 27.3.2019. Kaikille avoin Kliininen asiantuntija kehittäjänä -seminaari kokosi paikalle 135 kliinisestä asiantuntijuudesta ja käytännön työelämän kehittämisestä innostunutta osallistujaa.

Tilaisuus antoi hyvän mahdollisuuden verkostoitumiseen, sillä osallistujia oli sosiaali- ja terveysalan pk-yritysten lisäksi runsaasti Seinäjoen keskussairaalasta ja maakunnan terveyskeskuksista. Lisäksi seminaariin osallistui opettajia ja hoitotyön opiskelijoita.

Toivottu tulevaisuus kannattaa määritellä

Päivän ensimmäinen luennoitsija, johtava asiantuntija Mikko Dufva Sitrasta valotti sosiaali- ja terveysalan tulevaisuuden trendejä tulevaisuustutkimuksen näkökulmasta. Hän korosti ennakointitaitojen tärkeyttä; tulevaisuuteen vaikuttavien asioiden tunnistamista, vaihtoehtoisten tulevaisuuksien kartoittamista ja toimenpiteiden määrittelyä toivottuun tulevaisuuteen pääsemiseksi.

Ennakointi sisältää hänen mukaansa tulevaisuuteen varautumista sekä tulevaisuutta koskevan ajattelun avartamista. On tärkeä pohtia, mikä muuttuu varmasti ja mikä tulevaisuudessa on toisaalta epävarmaa. Kaikkeen ei voi vaikuttaa ennakolta.

Dufva esitteli myös tulevaisuuden globaaleja megatrendejä talouden, teknologian kehittymisen ja työelämän vaatimusten näkökulmasta. Hänen esityksensä herätti ajatuksia myös digitaalisuuden ja tekoälyn mahdollisuuksista sekä tulevaisuuden osaamisen haasteista. Koulutusorganisaatioiden on tärkeää pysyä mukana kehityksessä. Yhä enemmän tarvitaan digitaalisia ja simulaatio-oppimisympäristöjä.

Oma osaaminen esiin somen avulla

Sosiaalisen median erityisasiantuntija ja valmentaja Riikka Keskitalo esitteli verkostomediaa ja sosiaalisen median hyödyntämistä työntekijän oman asiantuntemuksen ja ammattitaidon markkinoinnin apuna sekä pk-yrityksen kilpailukyvyn edistämisen kanavana.

Hän korosti brändäyksen merkitystä oman osaamisen esiintuomisessa. Somen hyödyllisyyden lisäksi hän muistutti myös somen varjopuolista; kiusaamisesta ja vakavasta someriippuvuudesta. Sosiaalinen media voi myös vääristää erityisesti lasten ja nuorten maailmankuvaa.

Alan ja asiantuntijuuden kehittämisessä ajankohtaista

Ylihoitaja, TtM Niina Herttuala Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiristä kertoi kliininen asiantuntija -tehtäväkuvan kehittämisen ja soveltamisen vaiheesta. Tällä hetkellä sairaanhoitopiirissä on neljä maisteritaustaista asiantuntijasairaanhoitajaa ja neljä YAMK-koulutuksen saanutta asiantuntijahoitajaa.

Tällä hetkellä sairaanhoitopiirissä kehitetään asiantuntijaosaamisen rakennetta. Esityksen jälkeisessä keskustelussa sovittiin, että jatkossa Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kehittämistyötä tukemassa on myös Kliininen asiantuntija YAMK-koulutuksen vastuuopettaja.

Neuvotteleva virkamies Marjukka Vallimies-Patomäki Sosiaali- ja terveysministeriöstä esitteli sosiaali- ja terveysalan kehittämislinjauksia, ajankohtaista säädösvalmistelua ja sairaanhoitajan tehtäväkuvan ja osaamisvaatimusten muutoksia.

Hän kertoi sairaanhoitaja -koulutuksen ja Kliininen asiantuntija YAMK-koulutuksen kehittämistarpeista tulevaisuudessa. Hän korosti erilaisten digitaalisten ja simulaatiopedagogisten opetusmenetelmien hyödyntämistä kaikessa sosiaali- ja terveysalan opetuksessa. Hän korosti myös Kliininen asiantuntija YAMK-koulutuksen sisällön kehittämistä yhä enemmän vaativien asiakasryhmien kohtaamisen suuntaan.

Vallimies-Patomäen mukaan olisi tärkeää luoda toimivampia rakenteita, prosesseja ja käytänteitä sosiaali- ja terveysalan koulutuksen saumattoman jatkuvuuden tukemiseksi. Tämä edistäisi myös jatkuvan ammatillisen kehittymisen mahdollisuuksia. Osaamisen kehittymisen mittaamiseksi tulisi laatia menetelmiä ja mittareita jo työssäolevien kliinisen ammattitaidon osoittamiseksi. Olisi tärkeää kehittää ERVA-alueiden ja koulutusorganisaatioiden yhteistyötä.

Dialogista kehittämistä ja simulaation mahdollisuuksia

Yliopettaja, KT Kaija Loppela Seinäjoen ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan yksiköstä esitteli dialogista johtamista ja kehittämistä. Hän korosti vuorovaikutuksen vastavuoroisuutta ja aitoa toisen ihmisen kuuntelemista. Hänen mukaansa dialogisuutta tarvitaan johtamisessa, ohjaamisessa, opettamisessa, päätöksenteossa ja ristiriitojen ratkaisemisessa – koko elämässä. Hän esitteli myös Sitran Erätauko -dialogimetodin. Dialogisuus lisää luottamusta ja ymmärrystä, mitkä ovat tärkeitä kaikessa päätöksenteossa.

Lehtori, TtT Mari Salminen-Tuomaala esitteli verkostomaisen simulaatio-oppimisympäristön kehittämistä Etelä-Pohjanmaalla sekä Taitoja hyvinvointipalveluja tuottaville pk-yrityksille simulaation keinoin -hankkeessa kehitetyn Simulaatiovalmennus-konseptin, jossa uutta on simulaatiovalmennuksen toteuttaminen pk-yritysten osaamistarpeista lähtien yritysten omassa ympäristössä. Uutta on myös simulaatiovalmennuksen toteuttaminen moniammatillisena opettajatyöparina.

Simulaatiovalmennus-konseptia voidaan hyödyntää hyvin erilaisten organisaatioiden kehittämisen

apuvälineenä ja monenlaisten täydennyskoulutusten menetelmänä. Hankekumppanitoimijat Pasi Jaskari, Susanna Haapasalmi ja Marja-Terttu Viitala esittivät seminaarin päätteeksi simulaatiodemonstraation ”Uuden henkilökunnan rekrytointi; simulaatio kehittämisen apuvälineenä.”

Seminaari antoi paljon pohdittavaa osallistujille, ehkä osallistujien mielessä sisäinen muutosagentti havahtui tunnistamaan oman työyksikön tai organisaation kehittämistarpeita. Simulaatiopedagogisesta työyhteisön kehittämisestä ja hyvinvointiteknologian hyödyntämisestä kliinisessä työssä on tullut allekirjoittaneelle seminaarin jälkeen jo kyselyitä. Ehkäpä seminaari avasi ovia oivallukseen!

Mari Salminen-Tuomaala
TtT, lehtori, projektipäällikkö
Seinäjoen ammattikorkeakoulu,
Sosiaali- ja terveysala
mari.salminen-tuomaala@app-staging.seamk.hion.dev